

اکثر اهل دوزخ

کلیدواژه: [دوزخ](#) ، [زنان](#) ، [روایات مرسل](#)

پرسش: آیا بیشتر دوزخیان را زنان تشکیل می‌دهند؟ حدیثی می‌فرماید «اکثر اهل نار النساء» و حدیث دیگری هم از [امام صادق](#) علیه‌السلام وجود دارد که می‌فرمایند: «بیشتر اهل بهشت از مستضعفان (در دنیا)، زنان هستند. [خداوند](#) عز وجل می‌داندست که آنها نتوانند و بر ایشان رحم آورد!» حال چگونه این دو حدیث، قابل جمع است؟

پاسخ: با آن‌که در برخی از روایات مرسل، عباراتی وجود دارد که گویا بیشتر دوزخیان از زنان هستند، اما این موضوع به صورت کلی قابل پذیرش نیست؛

فهرست مندرجات

- ۱- [روایات متناقض](#)
- ۲- [مقایسه دو دسته روایات](#)
- ۳- [پانویس](#)
- ۴- [منبع](#)

روایات متناقض

از سوی دیگر، روایات دیگری نیز در نقضی آنها وجود دارد، به عنوان نمونه:
۱. «رَوَى الْفَضِيلُ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ قَالَ قُلْتُ لَهُ شَيْءٌ يَقُولُهُ النَّاسُ إِنَّ أَكْثَرَ أَهْلِ النَّارِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ النِّسَاءُ قَالَ وَ أُنَى ذَلِكَ وَ قَدْ يَتَزَوَّجُ الرَّجُلُ فِي الْأَجْرَةِ أَلْفًا مِنْ نِسَاءِ الدُّنْيَا فِي قَصْرِ مِنْ دَرَّةٍ وَاحِدَةٍ؛

^[۱] من لا يحضره الفقيه، [شیخ صدوق](#)، [محقق و مصحح](#)، [غفاری](#)، [علی اکبر](#)، [دفتر انتشارات اسلامی](#)، قم، ج ۳، ص ۴۶۸.

فضیل می‌گوید: به امام صادق علیه‌السلام عرض کردم: مردم سخنی را می‌گویند و آن این است که بیشتر اهل دوزخ در روز قیامت، زنان هستند، حضرت فرمود: از کجا چنین باشد در حالی که مرد در آن روز با هزار تن از زنان دنیا تزویج خواهد کرد، در قصری که از در یک‌پارچه است. »

۲. «رَوَى عَمَّارُ السَّاباطِيُّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (ع) قَالَ أَكْثَرُ أَهْلِ الْجَنَّةِ مِنَ الْمُسْتَضْعَفِينَ النِّسَاءُ عَلِمَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ ضَعْفَهُنَّ فَرَجَمَهُنَّ؛

^[۲] من لا يحضره الفقيه، [شیخ صدوق](#)، [محقق و مصحح](#)، [غفاری](#)، [علی اکبر](#)، [دفتر انتشارات اسلامی](#)، قم، ج ۳، ص ۴۶۸.

عمار ساباطی نقل می‌کند: امام صادق علیه‌السلام فرمود: بیشتر جمعیت بهشت از زنان مستضعفانند. خداوند عز و جل چون آنان را ضعیفتر آفرید، بر آنان دلسوزتر است. »

مقایسه دو دسته روایات

با توجه به مقایسه روایات، به نظر می‌رسد ظاهراً روایات دسته دوم از اعتبار بیشتری برخوردار باشند، ضمن آن‌که روایت اول نیز دقیقاً بدین معنا نیست که حتماً این‌گونه باشد، بلکه معنایش این است که در حالت عادی و اگر تلاشی از سوی زنان انجام نشود، بدین نتیجه خواهد انجامید؛ به دلیل این سخن [رسول خدا](#) صلوات‌الله‌علیه که خطاب به زنان فرمود: «إِنِّي قَدْ رَأَيْتُ أَكْثَرَ أَهْلِ النَّارِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَتَقَرَّبِينَ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ مَا اسْتَطَعْتُنَّ؛

^[۳] من لا يحضره الفقيه، [شیخ صدوق](#)، [محقق و مصحح](#)، [غفاری](#)، [علی اکبر](#)، [دفتر انتشارات اسلامی](#)، قم، ج ۳، ص ۳۹۱.

و این چنین می‌اندیشیم که در روز [ریستخیز](#) بیشتر اهل دوزخ شما باشید، پس از شما می‌خواهم که به خداوند عز و جل خود را نزدیک کنید و به او تقرب جوید هر قدر که در توان دارید. »

پانویس

۱. ↑ من لا يحضره الفقيه، [شیخ صدوق](#)، [محقق و مصحح](#)، [غفاری](#)، [علی اکبر](#)، [دفتر انتشارات اسلامی](#)، قم، ج ۳، ص ۴۶۸.

۲. ↑ من لا يحضره الفقيه، [شیخ صدوق](#)، [محقق و مصحح](#)، [غفاری](#)، [علی اکبر](#)، [دفتر انتشارات اسلامی](#)، قم، ج ۳، ص ۴۶۸.

۳. ↑ من لا يحضره الفقيه، [شیخ صدوق](#)، [محقق و مصحح](#)، [غفاری](#)، [علی اکبر](#)، [دفتر انتشارات اسلامی](#)، قم، ج ۳، ص ۳۹۱.

